

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

ВПЛИВ БОЙОВОГО СТРЕСУ НА ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ОХОРОНИ ПРАЦІ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ

Єгорченкова Т.Д., курсантка, НУЦЗ України
НК – Цимбал Б.М., д.держ.упр., доцент, НУЦЗ України

Бойовий стрес є складним психофізіологічним явищем, що виникає у військовослужбовців та рятувальників Державної служби України з надзвичайних ситуацій під час виконання службових завдань в умовах підвищеної небезпеки та роботи. Слід зазначити, що стан проявляється через емоційну збудливість, порушення концентрації уваги та зниження здатності приймати раціональні рішення, що безпосередньо впливає на дотримання вимог охорони праці та правил безпеки під час виконання професійних обов'язків [1, 2]. Актуальним є питання психологічних та соціально-поведінкових наслідків бойового стресу які показують, що його вплив на особовий склад може призводити до підвищеного ризику травматизму, необережного поводження з технікою та порушення інструкцій з охорони праці [2].

Бойовий стрес розглядається як специфічний різновид психічного напруження, що виникає у військовослужбовців під впливом екстремальних умов бойової діяльності та характеризується комплексом психофізіологічних і поведінкових реакцій організму на загрозу життю, високий рівень відповідальності та тривале емоційне навантаження.

Враховуючи, що бойовий стрес має комплексний вплив на психофізіологічний стан військовослужбовців, порушення когнітивних та емоційних процесів, які супроводжують бойовий стрес, знижують рівень самоконтролю та здатність адекватно оцінювати ризики, що безпосередньо відображається на безпечності виконання службових завдань [3].

Врахування цих факторів є надзвичайно важливим для підвищення ефективності заходів з охорони праці в підрозділах ДСНС та військових формуваннях, а також для розробки комплексних превентивних заходів, спрямованих на мінімізацію негативних наслідків бойового стресу [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Філоненко Л. П. Психофізіологічні аспекти бойового стресу військовослужбовців. Вісник Національного університету оборони України. 2025. Вип. 83, № 1. С. 148–160.
2. Тютюнник Л. Л., Поп'юк Д. Соціально-психологічні наслідки впливу бойового стресу на військовослужбовців – учасників бойових дій. Вісник Національного університету оборони України. 2025. Вип. 86, № 4. С. 186–193.
3. Українець В. М. Вплив психологічних чинників оборонного бою на стресостійкість особового складу механізованих підрозділів. Психологія та соціальна робота. 2024. № 2 (58). С. 62–75.